

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

XVII. Menstrua mineralia simplicia ex Aceto phil. & salibus fixis non
tigentibus

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

XVII. GENUS.

Menstrua mineralia simplicia ex Aceto philosoph. & salibus fixis non tingentibus, tam vegetabilibus, quam mineralibus.

82. Aqua Comedens Paracelsi,
Lib. X. Arch. Pag. 37.

SUB aqua comedente vel corrodente intelligimus Acetum cum spiritu vini (*philos.*) mixtum, quod toties à sale communi abstrahatur, donec in Acetum facefferit.

Annotationes.

ACetum philosophicum, sive Acetum cum spiritu vini phil. mixtum, quod salibus volatilibus acutum reddidistis in genere præcedente, magis fit forte salium fixorum ita dictorum permixtione. Varia ex salibus alcalibus descripsimus menstrua vegetabilia in illorum quinto genere, quæ si loco spiritus vini phil. præpares Aceto philosophico, hujus generis inde fierent menstrua mineralia, licet alio & vario fuerint præparata modo, solo hoc discrimine; cum vini phil. spiritu sunt satis tardè; hæc cum Aceto philos. conficiuntur multo citius; imò citissime componuntur si mensuris vegetabilibus adjungatur Acetum vel commune vel philosophicum. Aqua comedens tertium est menstruum quod ex sale communi fieri observavimus. Primum habetur in quinto genere menstruorum vegetabilium, ubi sal com. fusum & resolutum per deliquium mediante vini phil. spiritu redigitur in oleum sive Essentiam salis, quæ dein cohobando aliquoties cum eodem spiritu fit dul-

dulcis & transmutatur in Arcanum salis sive circulatum minus ex sale com. secundum extat in decimo quarto genere, ubi prædictum salis oleum in sua acida (salina potius) relinquitur Essentia. Tertium; quod in præsentì docetur genere, cum primo convenit, nisi quod non vini phil. spiritu, sed Aceto phil. adeoque citius hoc præparetur, & in usu fortius existat ut menstruum minerale. Dissolve Arcanum salis sive sal circulatum in Acido quolibet non tingente, videlicet communi Aceto destillato, spiritu Nitri, sulphuris, salis, &c. & evadet aqua comedens per simplicem commixtionem; è contra si debilites vel removeas acidum aquæ comedentis vel præcipitando cum spiritu vini com. aquâ com. &c. vel digerendo per se habebis Arcanum salis sive Aquam salis circulati.

Quod de sale com. dictum, hoc etiam de Nitro, Alumine, cæterisque salibus non tingentibus intellectum esto. Receptum aquæ comedentis ex se clarum est, nisi quod in latina versione, à Salis Nitri spiritu, malè legatur; cum autographum germanicum à sale communi, habeat. Errorem ut corrigas oportet.

Non tantùm ex salibus mineralibus non tingentibus sed etiam ex alcalibus vegetabilibus hujus generis consciuntur menstua. Ita fit

83. Aqua fixativa Trithemii,

p.37. Aurei veller. Germ.

Re. **A**quam fortem cum spiritu vini mixtam (superius sub No. 74. descriptam) cui adde olei Tartari per deliquium libram semis, destilla spiritum, phlegma abjice, & Terram sive sal residuum in spiritu solve.

Pro rerum fixationibus solutum serva; pro volatilisatione autem, sal Tartari cohobandum est toties, usque ascendat per modum salis com. in aqua comedente.

Huc refertur menstruum quod dicitur

84. Aqua

84. Aqua mirabilis Isaaci,
Cap. 29. 2. oper. min. & pag. 91. manus phil.

R. **U**Rinam veterem, destilla lento igne, deinde fortiori, ut quicquid poterit ascendat, destillatum toties rectifica, removendo omnem pinguedinem vel oleum, donec nullas post se relinquat faeces. Caput mortuum in fundo relictum calcina per duas horas, absque salis fusione tamen, ex calcinato aqua communi extrahe omnem falsedinem; lixivium evapora ad cuticulam, ut sal cristallifetur, reitera aliquoties ut sal fiat purissimum. Quod solve in urina destillata. Tum R. Hujus urinae regeneratae mensuras sex, Aceti destillati, spiritus vini (*phil.*) ana mensuras tres, salis communis libras duas, salis armoniaci, Tartari calcinati, ana libram dimidiam; solve hæc omnia invicem in Aquam mirabilem.

Similem ferè Aquam habuit Basilius, nisi ut suam destillet per alembicum, cujus descriptio sequitur.

85. Aqua Refuscitativa Basilii.

Pag. 81. Currus triumphalis Antim.

R. **S**alis ex urina humana clarificati & sublimati, salis armoniaci, & salis tartari, ana partem unam, salia misce, affunde acetum forte (*phil.*) luta luto sapientia, digere salia sic per mensem in calore continuo, denique destilla acetum per cineres donec salia sicca remaneant; quo facto admisce terræ venetæ partes tres, urge igne forti per retortam, & habebis spiritum mirum ad conficiendum mercurium currentem ex Antimonio.

Eandem Aquam invenimus etiam pag. 39. suarum manualium operationum.

Aliquando loco spiritus vini phil. Adepti usi fuerunt oleo crudo quodam in horum menstruorum confectionibus, ita Paracelsus

*sus cum cera in aqua forti dissoluta, volatilisavit & salia in men-
struum hujus generis.*

86. Aqua Sallabri Paracelsi,

*Libro de Reductione Metallorum in argentum vi-
vum sive Tractatu & Rosarii novi olympici*

Bened. Figuli Pag. 24.

SCies nullam nobis esse cognitam methodum reducendi me-
talla in mercurium, breviorē eā quam exhibuimus in li-
bello nostro de putrefactione quatuor salium, quæ ibidem vo-
cavimus sallabrum; videlicet istorum (*salium, ut inferius*)
quodlibet redigatur in Aquam puram vel oleum (*per deliquium*)
quæ in æquali pondere permixta dicuntur Lac Veterum. Quod
Lac philosophicum impone recipienti forti, & quinquies desuper
destilla spiritus ex vitrioli calcinati, Aluminis calcinati, &
Nitri optimi ana, & mixtum vocabitur aquila volans, metalla
unguibus suis in altum rapiens; metallum sublimatum contere
in pulverem, à quo spiritum vini fortis ad digiti supereminen-
tiam affusum ter vel quater leniter in balneo abitrahe, & recipies
metallum vivum vel currens ad modum mercurii vulgi. Aquila
autem redditur volatilis hoc modo: Lacti philosophorum dictis
spiritibus acuato, vel aquilæ affunde ceram optimè eliquatam
ad digiti crassitiem, destilla ex cucurbita in balneo phlegmata
unā cum spiritibus, quod cohobandum est toties, usque dum
omnia fuerint coagulata vel bene commixta; & habebis boracem
philosophorum de quo in libello de virtute vitrioli scripsimus, in
quo aquila volatilis, cum pennis suis, id est, spiritibus sese ab-
scondidit. Jam recipe metalli cujuscunque volueris calcem ex
aqua forti, partem unam, aquilæ volantis partem semis, com-
misce, pone ad putrefaciendum per novem dies, quo longius eò
melius; deinde sublima materiam ex arena in cucurbita bene lu-
tata, & ascendet totum quodcunque sumpseris metallum, quo
cum procede ut modo dictum superius. Sallabrum ex libro alle-
gato (*de putrefactione & salium*) descriptum. R. Sal Nitri,
sal gemmæ, sal commune, sal cinerum clavell. ana, quodlibet

H h

solve

84. Aqua mirabilis Isaaci,

Cap. 29. 2. oper. min. & pag. 91. manus phil.

R. **U**Rinam veterem, destilla lento igne, deinde fortiori, ut quicquid poterit ascendat, destillatum toties rectificata, removendo omnem pinguedinem vel oleum, donec nullas post se relinquat faeces. Caput mortuum in fundo relictum calcina per duas horas, absque salis fusione tamen, ex calcinato aqua communi extrahe omnem falsedinem; lixivium evapora ad cuticulam, ut sal cristallifetur, reitera aliquoties ut sal fiat purissimum. Quod solve in urina destillata. Tum R. Hujus urinae regeneratae mensuras sex, Aceti destillati, spiritus vini (*phil.*) ana mensuras tres, salis communis libras duas, salis armoniaci, Tartari calcinati, ana libram dimidiam; solve haec omnia invicem in Aquam mirabilem.

Similem ferè Aquam habuit Basilius, nisi ut suam destillet per alembicum, cujus descriptio sequitur.

85. Aqua Refuscitativa Basilii.

Pag. 81. Currus triumphalis Antim.

R. **S**alis ex urina humana clarificati & sublimati, salis armoniaci, & salis tartari, ana partem unam, salia misce, affunde acetum forte (*phil.*) luto luto sapientiae, digere salia sic per mensem in calore continuo, denique destilla acetum per cineres donec salia sicca remaneant; quo facto admisce terrae venetae partes tres, urge igne forti per retortam, & habebis spiritum mirum ad conficiendum mercurium currentem ex Antimonio.

Eandem Aquam invenimus etiam pag. 39. suarum manualium operationum.

Aliquando loco spiritus vini phil. Adepti usi fuerunt oleo crudo quodam in horum menstruorum confectionibus, ita Paracelsus

sus

*sus cum cera in aqua forti dissoluta, volatilisavit & salia in men-
struum hujus generis.*

86. Aqua Sallabri Paracelsi,

*Libro de Reductione Metallorum in argentum vi-
vum sive Tractatu & Rosarii novi olympici*

Bened. Figuli Pag. 24.

SCies nullam nobis esse cognitam methodum reducendi me-
talla in mercurium, breviorẽ eã quam exhibuimus in li-
bello nostro de putrefactione quatuor salium, quæ ibidem vo-
cavimus sallabrum; videlicet istorum (*salium, ut inferius*)
quodlibet redigatur in Aquam puram vel oleum (*per deliquium*)
quæ in æquali pondere permixta dicuntur Lac Veterum. Quod
Lac philosophicum impone recipienti forti, & quinquies desuper
destilla spiritus ex vitrioli calcinati, Aluminis calcinati, &
Nitri optimi ana, & mixtum vocabitur aquila volans, metalla
unguibus suis in altum rapiens; metallum sublimatum contere
in pulverem, à quo spiritum vini fortis ad digiti supereminen-
tiam affusum ter vel quater leniter in balneo abitrahe, & recipies
metallum vivum vel currens ad modum mercurii vulgi. Aquila
autem redditur volatilis hoc modo: Lacti philosophorum dictis
spiritibus acuato, vel aquilæ affunde ceram optimè eliquatam
ad digiti crassitiem, destilla ex cucurbita in balneo phlegmata
unã cum spiritibus, quod cohobandum est toties, usque dum
omnia fuerint coagulata vel bene commixta; & habebis boracem
philosophorum de quo in libello de virtute vitrioli scripsimus, in
quo aquila volatilis, cum pennis suis, id est, spiritibus sese ab-
scondidit. Jam recipe metalli cujuscunque volueris calcem ex
aqua forti, partem unam, aquilæ volantis partem semis, com-
misce, pone ad putrefaciendum per novem dies, quo longius eò
melius; deinde sublima materiam ex arena in cucurbita bene lu-
tata, & ascendet totum quodcunque sumpseris metallum, quo
cum procede ut modo dictum superius. Sallabrum ex libro alle-
gato (*de putrefactione & salium*) descriptum. R. Sal Nitri,
sal gemmæ, sal commune, sal cinerum clavell. ana, quodlibet

H h

solve

solve per se & purga ab omni terrestreitate, ex omnibus invicem permixtis claram confice & perspicuam aquam, quam iterum coagula in vase mundo, & sal invenies alterius coloris, videlicet cerei, penetrans & edulcorans, dissolvens & figens. Hoc sal fit tibi in honore & amore, siquidem in eò sunt multa Arcana, fixat enim volatile, & vivificat spiritum mortuum; durum & friabile emollit, & ab omni lepra & veneno liberat, figit Arsenicum, præterea etiam plura opera præclara ad optatum & felicem promovet finem.

Imprimis ut caveatis ab hoc & ejuscemodi menstruis vos admonitos velimus. Mysterium enim latet in hisce receptis, quod ut observetis necessum est, ne post varia in vanum tentata experimenta periculosissima in dubium vertetis eorum veritatem. Vobis incipientibus sufficiat: Impossibile esse ut cera vel aliquod aliud oleosum agere posset vices spiritus vini philosophici. Nulla esset hujus spiritus in tota Arte necessitas, si cruda oleosa præstarent idem quod iste purificatissimus & unctuosissimus liquor. Nemo nisi peritus vini phil. spiritum præparando methodi hæc conficiet menstrua, ubi cætera omnia à quolibet confici possunt idiota, modo ex dono possideat hujus vini spiritum. Adepti in hisce receptis & præparant & accuunt hunc vini spiritum; non mirum ergò quod laborem sophiæ vel penitus omiserint, vel non satis expresserint in eorum compositionibus, unde etiam menstrua hæc ad vini phil. spiritus præparationem potius pertinent, quam ut cætera omnia ad hujus spiritus usum vel horum mensbruorum compositiones. Nec illorum hęc meminissim, nisi hæc (sciens loquor) pluribus damno fuissent.

Nomen Sallabrum dicitur quasi salis labrum, non quod sal sit in hoc labro continendum, quemadmodum candelabrum vocatur quod in eo candelæ figantur, sed quod potius in hoc labro salino, alicujus metalli Essentia, ignis, vel lumen ali-quod chymicum sit vel reservandum vel conficiendum, quemadmodum Alumen apud Isaacum in Manu philosophor. pag. 28. Lucerna dicitur.

De hoc salis labro Thomas Aquinas in Lilio Benedicto pag. 1085. Vol. 4. Th. Chym. ita;

Adde

Adde labrum salis quanta fit sexta
duorum
Conjunge poneque simul—

Ibidem hoc salis labrum medium conjungendi Tincturas vocat, medium inter duo extrema, inter durum & molle, inter lunam & spiritum, corpus & spiritum; uti sanguis menstruus est medium inter sperma masculi & femellæ, ita hoc sal nostrum. Pag. 1085. Sallabrum salem tonantem, lapidem illuminantem & pinguedinem aquilæ nuncupat. Pag. 1087. Sal Alembrot, lapidem Bore (Borax) & pinguedinem aquilæ. Pag. 1097. Tincar, Borax.

Sallabrum hoc sive labrum salinum à Paracelso componitur ex hisce salibus. Nitro, sale gemmæ, sale communi, & Alkali.

Guido quatuor sequentibus usus est in sua metallorum reductione in mercurium: Sale communi Alkali, sale Armoniaci & sale Tartari. Pag. 23. Thesauri Chym.

Thomas de Aquina eadem salia Guidonis recepit pro suo salis labro. Affinitatem quam observo inter Paracelsi salia, Gemmæ & commune, animadverto etiam inter sal Tartari & Alkali Guidonis, at recepti Basis super hæc quatuor salia non stabilitur. Nitrum & sal com. invicem fusa & resoluta per deliquium aliquandò satisfecere Paracelso. Nec in Cera, recepti jacet mysterium, cujus loco si aliud elegeris minimè errabis. Eiusdem vice aliquandò usus est oleo lini in aqua sextæ gradationis, sed de hac in sequentibus.

Ex Receptis annotamus,

1. *Menstrua hæc esse menstrua vegetabilia simplicia quinti generis acidis dissoluta. Dissolve quodlibet istorum in aqua forti comm. & menstruum habebis hujus generis. Remove autem Acidum & foret iterum ut antea menstruum vegetabile.*

H h 2

2. Men-

2. Menstrua hæc ratione aciditatis & citius fieri, & potenti-
tius operari dictis menstruis quinti generis.

3. Non semper componi ex vini phil. spiritu, sed fieri
etiam mediante oleoso aliquo vulgari, modo tentetur per ar-
tistam in spiritus vini philosophici consciendi methodo ex-
pertum.

4. Menstrua hæc absque omni additione argenti vivi vulgi, sed
propriis viribus reducere metalla & mineralia in mercurium
currentem.

5. Metalla menstruis hisce dissoluta & sublimata, satis pro-
prie dici mercurios philosophorum, quoniam uti mercurius subli-
matus communis ita hæc facillimè resuscitantur in argentum vi-
uum currens.

XVIII. Genus: